

بسمه تعالی

نام خانوادگی :	مدیریت آموزش پرورش ناحیه یک یزد	نام درس: فارسی (۱)
کلاس:	دبیرستان : فرهنگ ثامن الائمه (ع)	تاریخ امتحان: ۹۸/۳/۲
پایه: دهم انسانی	نوبت دوم	مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه
نام دبیر :	تعداد صفحه : ۴	تعداد سوال: ۲۸
	زمان: ساعت ۱۰:۳۰ صبح	

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. (۱/۵)

الف) حال آن که در معرکه قلوب مجاهدان خدا آرامشی است که حاصل ایمان است.

ب) که رهام را جام باده است جفت.

پ) بپوشید درع سواران جنگ.

ت) نماند از معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.

ث) کله پاهای اسب مانده بود با سم ها .

ج) ارباب حاجتیم و زبان سوال نیست / در حضرت کریم تمنا چه حاجت است.

۲- نادرستی های املائی را در عبارات های زیر بیابید و درست آن ها را بنویسید. (۰/۵)

الف) آن شخص مسلم نداشت و آغاز عربده و سفاحت نهاد.

ب) یک روز خسرو برخلاف عادت معلوف یک کیف حلبی که روی آن گل و بته نقاشی شده بود با خود به مدرسه آورد.

۳- املائی درست واژگان را از داخل کمانک انتخاب کنید. (انمره)

الف) کاش آرزویت از سر عشق باشد و (تصاحبت / تساحبت) عاشقانه.

ب) صد هزاران این چنین (اشباه / اشباح) بین

پ) کمان را بمالید رستم به چنگ / به (شست / شصت) اندر آورد تیر خدنگ.

ت) رقعہ ای نوشتم و عذری (خواستم / خاستم)

۴- با توجه به عبارت زیر در جمله مرکب «جمله پایه (هسته) و جمله پیرو (وابسته) و پیوند وابسته ساز» را مشخص کنید. (۰/۷۵)

«برکوهی از آتش نشسته است و کوهی از خاک را جا به جا می کند و معنای خاکریز هم آنگاه تفهیم می شود که در میان یک دشت باز گرفتار آتش دشمن باشی.»

۵- برای واژه زیر یک مترادف و یک شبکه معنایی بنویسید. (۰/۵)

فتراک:

۶- درباره کاربرد کلمه «را» در بیت زیر توضیح دهید. (۰/۵)

هدیه ها می داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را

۷- هم آوای واژه داخل کمانک را بنویسید. (۰/۲۵)	
کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / (قضا) همی بردش تا به سوی دانه و دام	
۸- در عبارت زیر وصفی و اضافی بودن ترکیب های مشخص شده را بیان کنید سپس هسته هریک را بنویسید. (۱)	
ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران / ای مسافر دیرین بر روی خار و درد	
۹- از فعل «شنیده بودی» با حفظ شخص «مضارع اخباری» بسازید. (۰/۵)	
۱۰- نوع حذف جمله زیر را مشخص کنید. (۰/۲۵)	
نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو.	
۱۱- در مصراع «تجلی هستی است جان کندن من» نقش عبارت مشخص شده را بنویسید. (۰/۲۵)	
قلمرو ادبی (۵نمره)	
۱۲- آرایه ادبی عبارت زیر را بنویسید. (۰/۲۵)	
آسمان را دیده ام که در انتظار سپیده دم می لرزید/ستاره ها تک تک رنگ می باختند.	
۱۳- واژه مشخص شده در بیت زیر کدام آرایه ادبی را ایجاد کرده است؟ (۰/۲۵)	
گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	
۱۴- مفهوم کنایی عبارت «کمیتش لنگ بود» را بنویسید. (۰/۲۵)	
۱۵- هریک از عبارات و اشعار گروه «الف» را با توجه به آرایه ادبی موجود در گروه «ب» وصل کنید. (۱)	
الف	ب
الف) ولی چه سود که حسودان تنگ نظر و عنودان بد گهر وی را به می و معشوق و لهو ولعب کشید.	ب) اغراق
ب) شود کوه آهن چو دریای آب / اگر بشنود نام افراسیاب	حسن تعلیل
پ) بر کن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم بر کند	تضمین
ت) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی	استعاره
۱۶- در بیت زیر بین کدام واژه ها آرایه «جناس» وجود دارد؟ (۰/۲۵)	
هر دو گون آهو گیا خوردند و آب / زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب	
۱۷- در بیت زیر ارکان تشبیه (مشبه / مشبه به) را مشخص کنید. (۰/۵)	
نیامد به دامم بسان تو گور / ز چنگم رهایی نیابی مشور	
۱۸- ارکان سجع را در کلام مسجع زیر مشخص کنید. (۰/۵)	
بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت.	
حفظ شعر (۲ نمره)	
۱۹- مصراع دوم ابیات زیر را بنویسید.	
الف) زکس جز خداوندشان بیم نیست	
ب) (چو هنگامه آزمون تازه شد	

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۰- اشعار و عبارات گروه «الف» را به عبارات عربی گروه «ب» که ارتباط معنایی دارند وصل کنید. (۰/۷۵)

الف

ب

الف) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا ننگه دارد
ب) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد / هم رونق زمان شما نیز بگذرد
پ) هر آفریده ای نشانه خداوند است اما هیچ آفریده ای نشان دهنده او نیست

۲۱- عبارات زیر بر چه مفهومی تاکید دارند؟ (۰/۵)

الف) برای من خواندن این که شن ساحل ها نرم است بس نیست می خواهیم پای برهنه ام این نرمی را حس کند.

۲۲- با توجه به عبارات زیر به سوالات پاسخ دهید.

ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران بر می خیزند.

الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟ (۰/۲۵)

ب) مقصود شاعر از مصراع های دوم و سوم چیست؟ (۰/۵)

۲۳- ثبت خاطرات دوران جنگ چه نقشی در حفظ ارزش های انقلاب اسلامی داشته است؟ (۰/۵)

۲۴- با توجه به روان خوانی طراران لحن و بیان داستان را توضیح دهید. (۰/۵)

۲۵- چرا نویسنده «در بادلان صف شکن» معتقد است که «همه تاریخ اینجا (جبهه) حاضر است؟ (۰/۵)

۲۶- استنباط خود را از شعر زیر بنویسید. (۰/۵)

کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر و شیر / جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی زابدال حق آگاه شد

۲۷- معنی ابیات زیر را به نثر ساده بنویسید. (۲ نمره)

الف) نعره بر آورده فلک کرده کر / دیده سیه کرده شده زهره در. (۰/۵)

ب) ریش بر می کند و می گفت ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میخ. (۰/۵)

پ) بدانست کاویخت گرد آفرید / مرآن را جز از چاره درمان ندید. (۰/۵)

ت) بر آهیخت رهام گرز گران / غمی شد ز پیکار دست سران. (۰/۵)

۲۸- معنی عبارات زیر را بنویسید. (۲نمره)

الف) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. (۰/۵)

ب) جناب سرتیپ این را من از روی طبیعت کشیده ام. (۰/۲۵)

پ) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد و نه در آن چیزی که بدان نگاه می کنی. (۰/۵)

ت) ضربتی سخت بر دیده حریف نواخت لاجرم سپر بینداخت و از میدان گریخت. (۰/۷۵)

پیروز و سربلند باشید

